

Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka

Materiál na rokovanie
miestnej rady
dňa 24. 10. 2023

Materiál číslo: 166/2023

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
mestskej časti Bratislava-Petržalka 2029**

Predkladateľ:

Ing. Ján Hrčka
starosta

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa

Zodpovedný:

Mgr. Iveta Jančoková
zástupkyňa starostu

Spracovateľ:

Mgr. Daniela Gáliková
Ing. Naďa Rázusová
Referát projektového riadenia

Návrh uznesenia

Miestna rada mestskej časti Bratislava-Petržalka

o d p o r ú č a

Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava-Petržalka

s c h v á l i ť

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Petržalka
2023-2029

Dôvodová správa

Dňa 17.05.2022 bola na miestnom zastupiteľstve mestskej časti Bratislava-Petržalka prednesená informácia o Dôvodovej a Vstupnej správe pre spracovanie „Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2023 - 2029“ (ďalej len PHRSR).

Hlavným dôvodom na vytvorenia nového PHRSR s uplatnením princípov udržateľného smart rozvoja je končiacie sa programové obdobie, na ktoré bol vypracovaný predchádzajúci rozvojový dokument (roky 2016-2023). Ďalšími dôvodmi sú nové, zmenené spoločenské okolnosti (nové programové obdobie regionálnej politiky EÚ a kreovanie nových rozvojových priorít EÚ, definovanie národných priorít implementácie Agendy 2030, nové paradigmy ako klimatické zmeny, nástup priemyselnej revolúcie 4.0 ako aj silnejúci proces suburbanizácie a väčšia potreba územnej spolupráce) ako i zistenie, že k riešeniu výziev a problémov je možné pristúpiť novým efektívnejším spôsobom a využiť nové inováčné prístupy.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Petržalka (PHRSR) je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy. Tento dokument je zároveň popis krokov, ktorými sa má zvýšiť celková kvalita života, či už z pohľadu dopravy, vzdelávania, životného prostredia, sociálnych služieb, ale aj napríklad kultúry či športu. Vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území. Program je skutočným strategickým rozvojovým plánom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území. PHRSR obce má charakter strategického, resp. strednodobého rozvojového dokumentu na obdobie 5-7 rokov, ktorý je vyjadrením záujmu obce o svoju budúcnosť ako aj o budúcnosť svojich obyvateľov. Jasné definovanie rozvojových priorít umožní mestskej časti realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach. Dokument bude mať charakter otvorenej a flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny podmienok, pričom však rozvojová stratégia dokumentu je s perspektívou koncipovaná do roku 2035.

Dokument bol vytvorený spoločnou prácou zamestnancov Miestneho úradu, expertami v daných témach priamo z Petržalky, ako aj samotnými občanmi, ktorí boli oslovení na vyjadrenie svojich názorov, či podnetov.

Tvorba dokumentu prebiehala v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Dokument je spracovaný aj v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií schválenej uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017 zo dňa 26. apríla 2017 a Metodiky tvorby PHRSR 2020, verzia: 1.0.4, február 2022.

Kľúčovou aktivitou pre tvorbu dokumentu boli stretnutia pracovných skupín: 1. Školstvo, 2. Sociálne veci, 3. Územný rozvoj a doprava, 4. Životné prostredie, 5. Šport, 6. Kultúra, 7. Energetika a hospodárstvo a 8. Digitálne služby, ktoré prebiehali za účasti širokého spektra aktérov.

Široká verejnosť mala možnosť participovať na tvorbe tohto strategického dokumentu prostredníctvom dotazníkového prieskumu (identifikácia slabých a silných stránok mestskej časti), ktorý prebiehal v mesiacoch jún až júl 2022.

Verejnosť bola taktiež informovaná aj prostredníctvom začatia procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie (tzv. proces SEA).

V priebehu septembra 2023 bol návrh strategického dokumentu predstavený verejnosti na verejné pripomienkovanie. Informácia o strategickom dokumente bola zverejnená na oficiálnej webovej stránke mestskej časti ako aj na samostatnej webstránke venovanej tvorbe Plánu Petržalka 2029 (<https://plan.petrzalka.sk/>). Počas tohto obdobia prišli tri podnety od obyvateľov Petržalky, na ktoré dostali odpoveď. Samotné podnety nemali zásadný charakter na celkový dokument.

Zároveň boli jednotlivé tematické časti (priority) predstavené samostatne. Pre zvýšenie informovanosti verejnosti sa využili rôzne informačné zdroje, ktoré bežne Petržalka využíva a Plán Petržalka 2029 bol zverejnený aj prostredníctvom sociálnych sietí.

Dokument obsahuje 5 základných častí: analytickú, strategickú, programovú, realizačnú a finančnú, ktoré sú, z praktických dôvodov, začlenené v nasledujúcich kapitolách strategického dokumentu:

- A. Úvod,
- B. Analytické východiská,
- C. Rozvojová stratégia,
- D. Realizačno-finančná časť a
- E. Záver

Dokument dopĺňajú aj niektoré prílohy, ako napríklad Akčný plán, ktorý predstavuje prehľad projektov (projektový zásobník).

• **A. Úvod**

V úvodnej časti je zadefinovaná legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR a obsahové východiská, ako zdôvodnenie potreby PHRSR, definícia územia a jeho plánovaný rozvoj, prehľad nadradených programových a strategických dokumentov, zhodnotenie implementácie doterajších stratégií na úrovni mestskej časti a taktiež informácia o procese participatívnej tvorbe PHRSR.

• **B. Analytické východiská**

Analytická časť obsahuje komplexnú analýzu východiskovej situácie mestskej časti s väzbami na širšie územie a odhad jej budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja mestskej časti.

Analytická časť sa skladá z: identifikácie územia, sociálno-ekonomickej analýzy územia, územno-technickej analýzy územia, analýzy bezpečnosti na území MČ, prírodno-environmentálnej analýzy a inštitucionálno-organizačnej analýzy.

Analýza územia je postavená na základe kvalitatívnych a kvantitatívnych dát, základného vymedzenie územia a právomocí samosprávy, histórie územného rozvoja MČ, popisu prírodných podmienok, demografického vývoja, hospodárskej základne a infraštruktúrnej vybavenosti.

Počas tvorby analytickej časti sa vychádzalo najmä z nasledujúcich externých zdrojov ako: Atlas hodnotenia zraniteľnosti a rizík nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na území

hlavného mesta SR Bratislavy, Bratislava 2030 – Program rozvoja mesta 2022 – 2030, Hl. m. SR Bratislava, Metropolitný inštitút Bratislava, Enviroportal, MZP SR, INEKO, Komunitný plán sociálnych služieb MČ Bratislava-Petržalka, Koncepcia pešej dopravy - Háje (2017), Koncepcia pešej dopravy - Dvory (2019), Koncepcia rozvoja hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v oblasti tepelnej energetiky, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2027 (s výhľadom do roku 2030), Správa o kvalite ovzdušia v SR 2021, ŠU SR (SODB2021 a SODB2011 a databáza DATAcube), Štúdia rozvoja cyklistickej dopravy v MČ Bratislava – Petržalka.

Analytická časť je ukončená SWOT analýzou, ktorá bola tvorená počas workshopov s pracovnými skupinami, kde došlo k identifikácii silných a slabých stránok mestskej časti a zároveň jej príležitosťami a ohrozeniami ďalšieho rozvoja.

• C. Rozvojová stratégia

Strategickú časť tvorí strategický rámec rozvoja MČ, ktorý je tvorený víziou, strategickými, špecifickými cieľmi a strategickým (integrovanými) investičnými balíčkami projektov reflektujúcimi potreby a priority mestskej časti s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Rozvojová vízia predstavuje popis žiadaného stavu v dlhšom časovom horizonte (približne do roku 2050) je navrhnutá nasledovne: „Petržalka je lídrom v inováciách v oblasti energetickej efektívnosti, v oblasti odolnosti územia voči klimatickej zmene a v oblasti digitalizácie a ako integrálna súčasť Bratislavy ponúka komplexné a rozmanité funkcie a služby mestského charakteru.“

Pre postupné naplnenie vízie bolo, pre najbližšie strednodobé obdobie (do roku 2029), definovaných **7 nasledujúcich strategických cieľov** a zodpovedajúcich priorit.

Cieľ 1: Zlepšiť a skvalitniť dostupnosť sociálnych služieb a zefektívniť prácu s ohrozenými komunitami	Cieľ 2: Vytvoriť podmienky pre rozumný rozvoj Petržalky ako integrálnej súčasti hl. m. SR Bratislavy s dôrazom na udržateľnosť dopravy	Cieľ 3: Zvýšiť kvalitu vzdelávacieho procesu a atraktivitu povolání v školstve	Cieľ 4: Zvýšiť energetickú efektívnosť, využívanie obnoviteľných zdrojov energie a odolnosť územia Petržalky voči klimatickej zmene	Cieľ 5: Zlepšiť spoluprácu medzi zriaďovateľmi a nezriaďovateľmi kultúrou, možnosťami kultúrneho vyžitia a vzdelávaním a Petržalko v podporovať ich pozitívny vzťah k Petržalke	Cieľ 6: Zmodernizovať technickú vybavenosť miestneho úradu využívajúci SMART riešenia a zlepšiť efektívnosť služieb a rozhodovania	Cieľ 7: Zlepšiť zdravý životný štýl Petržalčano v prostredníctvom podpory športových, pohybových a záujmových aktivít
--	--	--	---	---	--	---

Priorita 1: Dostupnejšie sociálne služby a podpora komunit	Priorita 2: Vyvážený územný rozvoj a udržateľná doprava	Priorita 3: Moderné vzdelávanie v zmysle konceptu SMART školy	Priorita 4: Nízko uhlíkové hospodárstvo a kvalitné životné prostredie	Priorita 5: Rozmanitá a udržateľná kultúra pre všetkých	Priorita 6: Moderné a digitálne služby pre Petržalčano v	Priorita 7: Kvalitné podmienky pre šport a voľný čas
--	---	---	---	---	--	--

- **D. Realizačno-finančná časť**

Popisuje inštitucionálne zabezpečenie implementácie dokumentu (úlohy a kompetencie jednotlivých subjektov pri napĺňaní cieľov), systém pravidelného monitorovania a hodnotenia pokroku plnenia cieľov ako aj identifikáciu finančnej potreby pre úspešnú realizáciu plánovaných intervencií a projektov.

- **E. Záver**

Predstavuje manažérske zhrnutie strategického dokumentu.

Stručný prehľad všetkých stretnutí počas tvorby PHRSR

máj 2022

- Koordinačná porada k úlohe PHRSR mestská časť Bratislava-Petržalka
- Prvé oficiálne stretnutie rozhodovacej skupiny a vytváranie pracovných skupín
- Zber údajov od verejnosti – dotazník

jún 2022

- Zasadnutie pracovnej skupiny Školstvo
- Zber údajov od verejnosti – dotazník

júl 2022

- Zber údajov od verejnosti – dotazník

august 2022

- Zasadnutie pracovnej skupiny Sociálne veci
- Zasadnutie pracovnej skupiny Kultúra a šport
- Zasadnutie pracovnej skupiny Územný plán a doprava
- Zasadnutie pracovnej skupiny Životné prostredie a (energetika)
- Zber údajov od verejnosti – dotazník

september 2022

- Zasadnutie pracovnej skupiny Životné prostredie

november 2022

- Zasadnutie pracovnej skupiny Digitálne služby

december 2022

- Stretnutie pracovnej skupiny Územný plán a doprava

január 2023

- Pracovné stretnutie ku koordinácii ďalších prác na dokumente PHRSR
- Stretnutie pracovnej skupiny Školstvo
- Stretnutie pracovnej skupiny Kultúra a Šport

február 2023

- Pracovné stretnutie ku koordinácii ďalších prác na dokumente PHRSR

- Pracovné stretnutie s Kultúrnymi zariadeniami Petržalky
- Stretnutie pracovnej skupiny Školstvo
- Stretnutie pracovnej skupiny Sociálne veci
- Stretnutie pracovnej skupiny Územný plán a doprava
- Stretnutie pracovnej skupiny Digitálne služby

marec 2023

- Pracovné stretnutie ku koordinácií ďalších prác na dokumente PHRSR
- Pracovné stretnutie ku koordinácií ďalších prác na dokumente PHRSR
- Zasadnutie pracovnej skupiny Sociálne veci
- Zasadnutie pracovnej skupiny Územný plán a doprava
- Zasadnutie pracovnej skupiny Životné prostredie (Energetika)

máj 2023

- Zasadnutie pracovnej skupiny Kultúra
- Zasadnutie pracovnej skupiny Šport
- Zasadnutie pracovnej skupiny Školstvo
- Stretnutie k materiálom k pracovnej skupine doprava (príprava strategickkej časti)
- Zasadnutie pracovnej skupiny Dopravy
- Stretnutie k materiálom k pracovnej skupine životné prostredie (príprava strategickkej časti)
- Stretnutie k materiálom k pracovnej skupine územný rozvoj zapracovanie pripomienok zo stretnutia
- Stretnutie k materiálom k pracovnej skupine šport

jún 2023

- Zasadnutie pracovnej skupiny Životné prostredie (Energetika)
- Stretnutie ku koordinácií ďalších prác na dokumente PHRSR

august 2023

- Pracovné stretnutie s referátom komunikácie ohľadom prezentácie verejnosti ku koordinácií ďalších prác na dokumente PHRSR

september 2023

- Pracovné stretnutie ku koordinácií ďalších prác na dokumente PHRSR, koordinácia pripomienok od verejnosti
- Online prezentácia PHRSR a pripomienkovanie dokumentu PHRSR odbornou a laickou verejnosťou. Dokument bol promovný na sociálnych sieťach Petržalky a na stránke plan.petrzalka.sk.

október 2023

- Predstavenie PHRSR komisiám pri miestnom zastupiteľstve

Materiál bol prerokovaný na komisiách, ktoré ho odporučili schváliť.

Komisia	Schválený materiál	Neschválený materiál	Poznámky komisie
Komisia správy majetku a miestnych podnikov	-	-	Materiál nebol predložený
Komisia športu	Áno	-	Materiál bol schválený
Komisia kultúry a mládeže	Áno	-	Materiál bol schválený
Školská komisia	-	-	Materiál nebol predložený
Komisia územného plánu, výstavby a rozvoja	Áno	-	Materiál bol schválený
Finančná komisia	Áno	-	Materiál bol schválený
Komisia sociálna a bytová	Áno	-	Materiál bol schválený
Komisia investičných činností	Áno	-	Materiál bol schválený
Komisia životného prostredia a verejného poriadku	Áno	-	Materiál bol schválený
Komisia dopravy, mobility a bezbariérovosti	Áno	-	Materiál bol schválený
Mandátová komisia	-	-	Materiál nebol predložený
Komisia verejného záujmu	-	-	Materiál nebol predložený
Miestna rada			-